

LA MUNTANYA MÀGICA

THOMAS MANN

(Lübeck, Alemanya, 1875 – Zúric, Suïssa, 1955), premi Nobel de Literatura el 1929, publicà narració breu, novel·les i assaig. A la Universitat de Munic va fer estudis d'història, economia, història de l'art i literatura. En esclatar la Gran Guerra va defensar el nacionalisme alemany, però la seva ideologia va evolucionar i es convertí en un fervent defensor dels valors democràtics. Testimoniatge d'aquesta evolució és la novel·la *La muntanya màgica*, (1924), que constitueix una transposició dels debats polítics i filosòfics de l'època. Entre altres obres destaquen també *Der Tod in Venedig* (*La mort a Venècia*) del 1912, *Mario und der Zauberer* (*Mario i el màgic*) del 1930 i *Bekenntnisse des Hochstaplers Felix Krull* (*Les confessions de Fèlix Krull, lladre i farsant*), projecte iniciat el 1910 i publicat el 1954 en una versió inacabada.

FITXA BIBLIOGRÀFICA

Edició original en alemany, «Der Zauberberg» el 1924.
Traductor d'aquesta edició: Carme Gala Fernández, 1992.
A tot vent, Editorial Proa, Barcelona, 1992.
792 pàgines.

RESUM OBRA

El jove enginyer Hans Castorp planeja una visita de tres setmanes al seu cosí Joachim, que és en un sanatori per a tuberculosos als Alps suïssos, però l'estada s'allargarà inesperadament molt més temps de que havia previst. En l'ambient decadent del sanatori, Castorp reflexiona sobre la vida, la mort, l'amor, el món, el progrés, el temps... en un procés de formació i transformació sentimental i intel·lectual. L'obra, plena de simbolismes, ha estat qualificada de novel·la filosòfica, ja que, tot i que s'ajusta al model genèric del Bildungsroman o novel·la d'aprenentatge, introdueix reflexions sobre els temes més diversos. La muntanya màgica és la novel·la que va consagrar definitivament Thomas Mann, i ha format part de l'imaginari europeu des de la seva publicació. Un text que s'ha convertit, ell mateix, en una metàfora de la modernitat.

COMENTARIS

L'obra pertany al selecte grup de grans novel·les que van eixamplar dràsticament els límits de l'art narratiu al primer quart del segle XX. Mann porta aquí la tècnica del narrador omniscient a una altra dimensió. Com va dir Indro Montanelli, només un alemany pot estar boig fins a aquest punt i sortir-ne airós. El sanatori Berghof no és ben bé un lloc, és més aviat l'escenificació d'un temps: el present i passat fosos en una disputa desigual contra una Europa malalta, a punt d'entrar a la Gran Guerra, que serà el final d'una era. La malaltia metaforitza el procés històric, impulsat per la dialèctica de les ideologies, que abocaran al desastre els europeus del segle XX, també en les dècades posteriors. El sanatori no és només un forat de cuc on el temps transcorre diferent o no transcorre en absolut; és també un tall espaciotemporal de la civilització europea en el moment previ al seu col·lapse. És una obra gairebé contracultural en època del vertigen tecnològic que modela les persones per reduir-les a la immediatesa, l'antiintel·lectualisme i una frenètica successió de les emocions superficials. Precisament per això cal llegir-ho.

CITES

Perquè pel treball sentia el respecte més gran, encara que personalment el fatigués una mica.
(...) de coses escrites, n'hi havia moltes, en u aspecte i en un altre, de manera que era difícil triar i observar la justa.
Però gravi-s'ho bé, que la tolerància esdevé un crim quan s'aplica al mal.

NOTES